

BESTSELLER PODĽA *NEW YORK TIMES*

BENEDIKTOVA VOL'BA

Stratégia pre kresťanov
v postkresťanskom svete.

ROD DREHER

Úvod: prebudenie

Väčšinu svojho dospelého života som bol veriacim kresťanom a oddaným konzervatívcom. Kým sme v roku 1999 s manželkou na svet priviedli svoje prvé dieťa, nevidel som medzi týmito dvomi postojmi žiaden rozpor. Nič však nedokáže človeku natoľko zmeniť pohľad na život, ako keď musí začať rozmýšľať nad tým, aký svet zdedia jeho deti. A rovnako to bolo so mnou.

Ako sa z nášho Matthewa stávalo batola a ja som sa ho snažil vychovávať podľa tradičných kresťanských princípov, začal som si uvedomovať, že sa môj pohľad na politiku mení. Začal som premýšľať, čo presne hlavný prúd konzervativizmu konzervuje. Uvedomil som si, že niektoré veci, ktoré presadzovali moji spolukonzervatívci – najmä nekritický entuziazmus pre trh –, môžu za určitých okolností podkopávať práve tú vec, ktorú som ako tradicionalista považoval za inštitúciu, ktorú je najdôležitejšie uchovávať: rodinu.

Tiež som si začal všímať, že cirkvi vrátane mojej vlastnej boli poväčšine neefektívne v boji so silami kultúrneho úpadku. Tradičné, tzn. historické kresťanstvo – či už katolicizmus, protestantizmus, alebo východné pravoslávie – by malo byť mocnou protiváhou voči radikálnemu individualizmu a sekularizmu modernity. Aj keď boli konzervatívni kresťania považovaní za bojovníkov v kultúrnej vojne, s výnimkou problematiky potratov a homosexuálnych manželstiev bolo veľmi ťažké na ich strane pozorovať akýkoľvek serióznejší zápas. Zdalo sa, že sme boli spokojnými prisluhovačmi konzumnej kultúry, ktorí rýchlo strácajú zmysel toho, čo znamená byť kresťanom.

Vo svojej knihe *Crunchy Cons* [*Chrumkaví konzervatívci*] z roku 2006, ktorá skúmala kontrakultúrne, tradicionalistické konzervatívne zmýšľanie, som spomenul dielo filozofa Alasdaira MacIntyry, ktorý vyhlásil, že západná civilizácia stratila svoje ukotvenie. Prichádza čas, povedal MacIntyre, keď si cnostní muži a ženy uvedomia, že pokračujúca plná participácia v mainstreamovej spoločnosti je pre tých, ktorí chcú viesť život tradičných cností, nemožná. MacIntyre tvrdí, že títo ľudia si nájdu nové spôsoby pre život v komunite, rovnako ako to v odpovedi na kolaps rímskej civilizácie založením mníšskeho rádu v 6. storočí urobil otec západného monasticizmu sv. Benedikt.

Strategický ústup do úzadia prorocky predpovedaný MacIntyrom som nazval „Benediktovou voľbou“. Ide o to, že skutoční kresťanskí konzervatívci už nebudú môcť v Amerike žiť bežný život ako doteraz a že budeme musieť vytvoriť kreatívne, komunitné riešenia, ktoré nám pomôžu udržať si svoju vieru a hodnoty vo svete, ktorý voči nim bude stále viac

nepriateľský. Budeme sa musieť rozhodnúť pre rýzný skok ku skutočne kontrakultúrnemu spôsobu žitia kresťanstva, lebo inak svoje deti a deti svojich detí odsúdime na asimiláciu.

Počas poslednej dekády som opakovane písal o Benediktovej voľbe, no nikdy sa táto myšlienka neujala mimo relatívne malého kruhu kresťanských konzervatívco. Medzitým generácia mileniálov začala opúšťať cirkev v počtoch, ktoré nemajú v histórii USA obdobu. A títo odchádzajúci takmer určite nevedeli, čo vlastne odhadzovali: nový výskum spoločenských vied naznačil, že mladí dospelí takmer vôbec nepoznajú učenie a prax historického kresťanstva.

Stabilný úpadok kresťanstva a stabilný nárast nepriateľstva voči tradičným hodnotám vyvrcholil v apríli 2015, keď v štáte Indiana prijali štátnu verziu federálneho zákona na obnovu náboženskej slobody [Religious Freedom Restoration Act]. Tento zákon len poskytol presvedčivú obhajobu náboženskej slobody pre žalovaných za diskrimináciu. Negarantoval, že obvinení zvíťazia. Aktivisti za práva gejev však hlasno protestovali nazývajúc zákon bigotným – a vôbec po prvýkrát sa tu na niektorú stranu v kultúrnej vojne postavili aj hráči z veľkého biznisu, ktorí sa dôrazne pridali na stranu práv gejev. Indiana pod tlakom korporácií ustúpila – rovnako ako Arkansas o týždeň neskôr.

Táto udalosť bola míľnikom. Ukázala, že ak budú veľké korporácie protestovať, dokonca ani len republikánski politici v červených štátoch¹ sa náboženskej slobody nijako výraznejšie nezastanú. Vyznávanie ortodoxného biblického kresťanského pohľadu na sexuálne záležitosti sa začalo považovať za dôkaz netolerovateľnej bigotnosti. Ocitli sme sa v novej krajine.

1 Štáty v USA, kde väčšinou vo voľbách vyhrávajú republikáni (pozn. prekl.).

Následne o dva mesiace neskôr Najvyšší súd USA vyhlásil ústavné právo na manželstvá rovnakého pohlavia. Toto rozhodnutie bolo americkým ľuďom, ktorý počas predchádzajúcej dekády prešiel závratným posunom v pohľade na práva gejov a manželstvá osôb rovnakého pohlavia, prijaté pozitívne. Ihneď po dosiahnutí práva na manželstvá gejov sa začali aktivisti a ich spojenci v Demokratickej strane dožadovať práv transrodových osôb.

Kresťania zastávajúci biblické učenie o sexe a manželstve majú po vynesení rozsudku v prípade *Obergefell*² v kultúre, a v stále väčšej miere aj pred zákonom, rovnaký status ako rasisti. Kultúrna vojna sa začala v 60. rokoch 20. storočia sexuálnou revolúciou a dnes sa skončila porážkou kresťanských konzervatívov. Kultúrna ľavica – čo v stále väčšej miere znamená americký mainstream – nemá v úmysle žiť v povojnovom mieri. Nástojí na tvrdej a neúprosnej okupácii, ktorej pomáha bezradnosť kresťanov, ktorí nechápu, čo sa deje. Nenechajte sa oklamať: nečakané prezidentské víťazstvo Donalda Trumpa nám v najlepšom prípade poskytlo trochu viac času pripraviť sa na to, čo je neodvratné.

Benediktovu voľbu som napísal v snahe zobudiť cirkev a povzbudiť ju, aby sa posilnila, kým je ešte čas. Ak chceme prežiť, musíme sa vrátiť ku koreňom svojej viery, tak v myslení, ako aj v praxi. Budeme sa musieť naučiť návykom srdca, na ktoré veriaci na Západe zabudli. Budeme musieť radikálnym spôsobom zmeniť svoje životy a svoj prístup k životu. V skratke, *budeme musieť byť cirkvou* bez kompromisov, nech nás to stojí čokoľvek.

2 Prípady, v ktorom Ústavný súd USA priznal homosexuálom právo uzavrieť manželstvo (pozn. prekl.).

Táto kniha neponúka politickú agendu. Nie je ani duchovnou ako-na-to príručkou, ani štandardným nárekom nad úpadkom a pádom. Áno, je pravda, že ponúka kritiku modernej kultúry z tradičného kresťanského uhla pohľadu, ale dôležitejšie je, že ponúka príbehy konzervatívnych kresťanov, ktorí ukazujú cestu ku kreatívnym spôsobom radostného kontrakultúrneho života viery v týchto temnejúcich časoch. Dúfam, že vás tieto príbehy inšpirujú a budete spolupracovať s rovnako zmýšľajúcimi kresťanmi vo svojom lokálnom prostredí na budovaní odpovedí na výzvy skutočného sveta, ktorým cirkev čelí. Ak soľ nemá stratit svoju chuť, musíme konať. Čas pokročil. Toto nie je cvičenie.

Alasdair MacIntyre povedal, že očakávame „ďalšieho – bezpochyby veľmi odlišného – sv. Benedikta“. Tento filozof mal na mysli inšpiratívneho, kreatívneho lídra, ktorý ukáže spôsob, akým žiť tradíciu v komunite tak, aby dokázala prežiť čas veľkých skúšok. Emeritný pápež Benedikt XVI. predpovedá svet, v ktorom cirkev bude žiť v malých skupinách oddaných veriacich, ktorí svoju vieru žijú intenzívne a ktorí musia byť v snahe o pridržanie sa pravdy do určitej miery oddelení od mainstreamovej spoločnosti. Prečítajte si túto knihu, učte sa od ľudí, ktorých v nej stretnete, a nechajte sa inšpirovať svedectvom života mníchov. Nechajte ich všetkých prehovoriť k svojmu srdcu a myslí a potom sa lokálne angažujte za posilnenie seba, svojej rodiny, svojej cirkvi, svojej školy a svojej komunity.

V prvej časti knihy zadefinujem, ako vidím výzvy postkresťanskej Ameriky. Preskúmam filozofické a teologické korene fragmentácie našej spoločnosti a vysvetlím, ako môžu všetkým dnešným veriacim pomôcť kresťanské hodnoty ste-

lesnené v Regule svätého Benedikta, čo je kláštorná príručka zo 6. storočia, ktorá zohrala významnú úlohu pri zachovaní kresťanskej kultúry počas takzvanej doby temna.

V druhej časti budem diskutovať o tom, ako môže byť spôsob kresťanského života predpísaného Regulou adaptovaný do života moderných konzervatívnych kresťanov všetkých cirkví a konfesií. Aby sme sa vyhli politickým nedorozumeniam, slovo „ortodoxný“ používam ako odkaz na teologicky tradičných protestantov, katolíkov a východných pravoslávnych kresťanov. Regula ponúka náhľady na to, ako pristupovať k politike, viere, rodine, komunitě, vzdelávaniu a práci. Postupne opíšem, ako sa tieto náhľady prejavujú v životoch rôznych kresťanov, ktorých príbehy ponúkajú lekciu pre celú cirkev. Následne budem uvažovať o zásadnej dôležitosti toho, aby veriaci mysleli a konali v radikálnom protiklade s najsilnejšími fenoménmi, ktoré riadia súčasný život a drvia na prach základy cirkvi: sex a technológia.

Nakoniec, dúfam, že so mnou budete súhlasiť, že kresťania sa nachádzajú v čase rozhodovania. Rozhodnutia, ktoré urobíme dnes, budú mať dôsledky pre životy našich potomkov, nášho národa a našej civilizácie. Ježiš Kristus sľúbil, že jeho cirkev nepremôžu ani brány pekelné, nesľúbil však, že nepremôžu jeho cirkev *na Západe*. Toto závisí od nás a od rozhodnutí, ktoré urobíme práve tu a práve teraz.

Pozývam teba, čitateľ, aby si pri čítaní týchto strán pamätal na to, že tým novým a veľmi odlišným Benediktom, ktorého Boh volá oživiť a posilniť svoju cirkev... si možno ty.